

J E P H T H E S,

S I V E

V O T U M,

T R A G O E D I A.

Buchanan G

A U C T O R E

K.

G E O R G I O B U C H A N A N O

S C O T O.

G L A S G U A E,

I N A E D I B U S A C A D E M I C I S,

E X C U D E B A N T R O B E R T U S E T A N D R E A S F O U L I S,

A C A D E M I A E T Y P O G R A P H I :

M. DCC. LXXV.

A D

ILLUSTRISSIMUM VIRUM,
CAROLUM COSSAEUM,

Franciae Marescallum, ac apud Taurinos Regis Francorum
Praefectum, in JEPHTHEN Tragoediam

P R A E F A T I O.

ABSURDAM fortasse rem facere quibusdam videbor, qui ad te, hominem ab ineunte aetate militaribus imbutum studiis, et inter arma tubasque semper versatum, munusculum hoc literarium mittam : sed ii fere hoc absurdum existimaturi sunt, qui aut harum rerum inter se consensionem, non satis animadvertant, aut tuum ingenium parum habent perspectum. Neque enim inter rei militaris et literarum studium ea est, quam plerique falso putant, discordia : sed summa potius concordia, et occulta quaedam naturae conspiratio. Quanquam enim superioribus aliquot seculis, sive hominum inertia, sive falsa quadam persuasione, divisae fuerunt hae professiones, nunquam tamen perversa imperitorum opinio tantum potuit, ut ipsae inter se veterem illam et naturalem (ut ita loquar) cognationem obliviscerentur. Omnes enim omnium aetatum imperatores, qui res praeclaras gesserunt, aut ipsi doctissimi fuerunt, aut viros doctrina illustres summo amore prosequuti sunt. Neque profecto fieri potest, ut magnus et excelsus animus, qui, neglectis rebus caducis, aeternitatis memoriam ante oculos habet propositam, non etiam memoriae et antiquitatis custodes literas amet. Neque alii fere sunt qui literas oderunt et contemnunt, quam qui, vita per ignaviam et flagitia turpiter acta,

conscientiam posteritatis reformidant: ut non minus vere quam eleganter mihi cecinisse videatur Claudianus,

‘ Gaudet enim Virtus testes sibi jungere Musas,

‘ Carmen amat quisquis carmine digna gerit.

Contra vero, qui omne suum studium in eo posuerunt, ut perfectae virtutis imaginem sibi ad imitationem proponerent,

‘ — et quae natura negavit

‘ Visibus humanis, oculis ea pectoris *baurirent*, quanta eos laetitia affectum iri putemus, si ejus, quam tantopere animo persequuntur, vivum et spirans simulacrum (ut ita dicam) nacti fuerint? Sed et praeter hanc mutuam virtutis admirationem, et naturae, quam dixi, consensionem, accedit utilitatis etiam mutuae quaedam species. Nam, ut illustrium facinorum auctor non immerito eum suspicit, quem virtutis tradendae magistrum et illustrandae artificem esse videt; et velut parentem colit, non eum, a quo hujus qua fruimur lucis brevem usuram acceperit, sed alteram illam longe diuturniorem vitam in posteritatis memoria collocatam speret: ita ille alter libenter amplectitur segetem et materiam suae gloriae sibi oblatam,

‘ — qua se quoque possit

‘ Tollere humo, victorque virum volitare per ora.

Uterque enim etsi opinione hominum imparem, pari tamen studio ex eodem fundo gloriae fructum petit. Sed haec ad omnes communiter pertinent, ‘ qui (ut ait Salustius) praeciari facinoris aut artis bonae famam quaerunt.’ Illa vero tua sunt propria, quod a primis usque adolescentiae spatiis ea fuisti in patriam caritate, in bello fortitudine, in pace temperantia et aequitate, ut omnibus qui literas colunt, tuarum virtutum exemplar edideris, quod posteritati ad imitationem proponere et possint et debeant: quod literas, Philippi Cossaei fratris tui Episcopi Constantiensis patrocinio orbatas, in diverso vitae instituto tamen fovendas ac

tuendas susceperis: quod doctissimos homines semper tecum habeas, quibuscum, etiam in medio saevissimi belli ardore,

‘ — Musisque Minervam

‘ Temperes, et Geticum modereris Apolline Martem : quod filium ita literis instituendum in pueritia cures, ut hanc tam amplam laudis et gloriae haereditatem a parente acceptam non solum tueri, sed etiam augere posset. Me autem absentem, nec ulla alia re quam literarum commendatione tibi cognitum, ita complexus es omnibus humanitatis et liberalitatis officiis, ut si quis ingenii mei sit fructus, si qua vigiliarum velut foetura, ea merito ad te redire debeat. Quod quidem adeo avide facit meus hic *JEPMTHES*, ut qui antea publicam lucem et coetus hominum reformidabat, te patrono fretus prodeat, et in spem nonnullam etiam publici favoris sese erigat. Quid enim non illis sibi speret auspiciis, quibus disciplinam militarem ad antiquae severitatis exemplum videt emendatam, et vetustam belli gloriam Galliae restitutam? cum bellica fortitudine, legum et justitiae cultum, cum summa omnium rerum licentia summam omnium rerum non modo tuam, sed etiam tuorum omnium continentiam videt conjunctam? His ego caussis impulsus, hanc meam lucubratiunculam sub tuo potissimum nomine in manus hominum exire volui. Tu vero (ut spero) hoc meum sive tuorum in me officiorum testimonium, sive meae erga te benevolentiae significationem (quae tua est humanitas, et in literas amor) boni consules. Vale. Lutetiae Parisiorum, quinto Calend. Aug. M.D.LIV.

A R G U M E N T U M

EX LIBRO JUDICUM SUMTUM.

JEPHTHES Galaddi filius patre defuncto a fratribus domo pulsus est, quod negarent aequum esse ut nothus cum legitimis filiis in haereditate paterna dividenda aequaretur. Is quum ob inopiam collecta manu latrocinio viveret, ac fortitudinis magnum specimen dedisset, primum a cognatis, deinde a reliquis Hebraeis dux factus est adversus Ammonitas, qui viginti prope annorum gravissima servitute eos presserant. Profecturus igitur in expeditionem, vovit, se, si victor reverteretur, qui primus domo sua egrederetur, eum Deo sacrificaturum. Prima revertenti occurrit unica filia: eam Deo immolat.

P E R S O N A E.

ANGELUS PROLOGUS.

STORGE MATER.

IPHIS FILIA.

CHORUS INDIGENARUM PUELLARUM.

JEPHTHES IMPERATOR.

SYMMACHUS AMICUS.

SACERDOS.

NUNCIUS.

7 AP 62

J E P H T H E S,

S I V E

V O T U M,

T R A G O E D I A.

A N G E L U S   P R O L O G U S.

MAGNI tonantis huc minister aliger,
Coelo relicto, mittor Isaci ad lares,
Solumque promissum Isaci nepotibus,
Solum regendis destinatum gentibus,
Si pacta sacri intaminata foederis
Servasset : arma sed modo quod Ammonia
Expavit arcto servitutis sub jugo,
Tulitque quicquid triste, crudele, asperum,
Iratu audet victor, aut victus timet.
Hac cladē fracta gens rebellis vix Deum
Agnoscere patrum coepit, et nefarios
Mentita cultus numinis ludibria
Inspecta nosse, nota floccipendere :
Et sero quamvis ad patrem rediit suum.
Humana sed mens nescia modum ponere
Rebus, secundis intumet successibus.
Quo plura hominibus contulit bonitas Dei,
Occoecat animos altior securitas,
Vanoque fastu turgidos superbia
Stimulat inanis. Qualis in dominum furit
Equi ferocis contumax protervitas,
Imperia paullum si remissa sentiat,
Ac vix lupatis domitus, et calcaribus

A

Duris cruentus, redit ad officium, et suo
Obtemperat hero : sic populus hic pervicax,
Cervice dura, pronus in pejus, flagrum
Si conquievit paullulum, novos deos
Adsciscit, et se dedit aliis ritibus,
Ignota sacra sequitur. Atque adeo parens
Benignus animos turgidos licentia,
Bello, fameve, pestilentive aëre
Frangit, rebellem comprimens ferociam.
At rursus, animi ne cadat fiducia,
Serie malorum continenter obruta,
Mittit prophetas, bellicos mittit duces,
Qui servitutis liberatos asperae
Vinculis reducant, pristinisque ritibus
Servire cogant : arma nunc Ammonia
Ut excitavit in rebelles, ac Dei
Jussis relictis, impiis erroribus
Se mancipientes. Sed modum statuens suae
Irae propitius liberatorem dedit :
Non e potentum quempiam numero, gravem
Turba clientum, liberisve turgidum :
Sed e paternis exulantem sedibus
Jephthen, suisque fratribus spretum, satum
Genitrice vili : ne superba gens suis
Assignet armis quod manu gestum est Dei :
Ut sciat et Ammon hactenus se viribus
Non floruisse propriis, sed vindicem
Coelestis irae. Porro ne Jephthes quoque
Se metiatur exitu hujus praelii,
Et intumescat insolens rebus bonis,
Damno obruetur protinus domestico,
Cedentque fracti contumaces spiritus.
Etenim arma in hostes perfidos quum sumeret,
Belli secundus si daretur exitus,

Quodcunque primum se obviam ferret sibi,
 Promisit aris se daturum victimam.
 Heu quanta moles imminet tibi mali,
 Miserande! quantis obruere luctibus!
 Ut te propinqui credulum spes gaudii
 Fallit! Propago sola quae patriam domum
 Tibi nata servat, prima patri se offeret,
 Ut gratuletur prosperum armorum exitum:
 Magnoque solvet foenore, ac jugulo luet
 Felicitatis misera praecox gaudium.
 Atque ecce, mater tristis egreditur domo,
 Quam somniorum nocte tota terruit
 Tremendus horror; nataque parenti comes,
 Prae se ferentes mentis aegrimoniam
 Moerore vultus, gestibus, silentio.

STORGE MATER, IPHIS FILIA.

EHEU, recenti corda palpitant metu,
 Mens horret, haeret vox in ipsis faucibus,
 Nec ora verbis pervium praebent iter:
 Nocturna sic me visa miseram territant,
 Et dira turbant inquietam insomnia,
 Gravibusque curis pectus urunt anxium.
 At tu nitentis summe dominator poli,
 Averte in hostes luctuosum et funebre
 Omen, mihique placidus et gnatae meae,
 Quae sola spes et familiae solatium
 Superest, senectae columen unicum meae.
 IPH. Quin ominare cara mater laetius,
 Vanaeque causas abjice aegritudinis:
 Et ista mentis turbidae ludibria
 Secura sperne, spretaque obliviscere.
 ST. Utinam liceret: sed metus, veluti recens,

Quoties recordeor, concutit formidine
Mentem, atque imago somnii tristissimi
Oberrat animo : pectus horrificat timor.
Jam cuncta passim blanda straverat quies,
Mutumque nox induxerat silentium :
Vidi luporum concito cursu gregem
Rictu cruento, spumeo, rabido, unguibus
Saevum recurvis praecipite ferri impetu
Imbellia in pecora vidua pastoribus:
Tum pavidi ovilis fida custodia canis
Lupos abegit : atque ad infirmum pecus
Trepidi timoris exanime adhuc memoria,
Denuo reversus, e sinu timidam meo
Agnam revulsam dente laniavit truci.
O sol, o vaga lumina lunae,
Pictaque tacito sidera mundo,
Et tu nox mihi conscia curae,
Nigris referens somnia pennis,
Si quid natae miserae impendet,
Si quem casum fata minantur,
Caput hoc prius in tartara miserum
Detrudite, dum spes ambiguae
Alternantibus angunt curis
Incerta suae pectora cladis.
IPH. Cur misere animum crucias, mater,
Luctuque tuo cumulas luctum
Publicum, et acres renovas curas?
Omine laeto reducem potius
Positis questibus excipe patrem :
Qui (nisi vano mens augurio
Credula nimium pectora fallit)
Spoliis aderit clarus opimis,
Remque et laudem et decus aeternum
Genti referens patriaeque suae.

ST. Non hunc tenorem parca mihi vitae dedit.
 Quod tempus unquam lacrymis caruit mihi,
 Ex quo parentis primum ab alvo prodii ?
 Primum juventa servitutem patriae
 Tristesque vidit hostici agminis minas,
 Pecorumque raptus, sterile sine cultu solum,
 Caedes, cruores, vastitatem, incendia,
 Profana, sacra, mista. Non unquam mihi
 Secura vitae fluxit ulla portio :
 Ut trudit undas unda, fluctus fluctui
 Cedit sequenti, pellitur dies die ;
 Semper premuntur praeterita novis malis :
 Dolor dolori, luctui est luctus comes :
 Fratrem patremque perculit belli furor :
 Confecta curis mater inter funera
 Cognata senuit, perduelles perfidos
 Armis maritus urget. His majus nefas
 Tamen veretur animus. IPH. Immodicus timor
 Facile sinistris adhibet auguriis fidem.
 ST. Utinam secundis audiam rumoribus
 Virum reversum, sospitemque exercitum,
 Salva familia. IPH. Veniet haud dubie parens
 Incolumis : idem bella qui suasit Deus,
 Salvum reducet laude cumulatam nova.

C H O R U S.

JORDANIS, vitreo gurgite qui rigas
 Convalles virides, pascua dividens
 Foecunda Isacidum flumine languido,
 Et nunquam posita frigoribus coma
 Formosum Solymae palmiferae nemus,
 En unquam miserae candidus afferet
 Curarum vacuae lucifer hunc diem,

Quum cernam patriam libera liberam,
Quae nunc servitii vincula barbari
Infelix patitur. Nobilis Isaci
Sanguis degeneris fert domini jugum :
Et quos nec Phariae rex tumidus plagae
Urgens falciferis terruit axibus,
Nec trux purpurei saevities freti
Undarum refluxis obruit aestibus,
Nec deserta Arabum vomeris inscia,
Nec portenta hominum mole Cyclopia,
Fregerunt, timidi mancipium sumus
Ammonis. Gravius flagitium est malo,
Sub turpi domino segne jugum pati.
At tu summe parens, qui mare turbidum
Componis, placidi qui maris aequora
Cauri nubiferis flatibus excitas,
Et terrae stabilis dura tremoribus
Fundamenta quatīs, mobilis et poli
Sistis praecipitem quum libuit fugam;
Cladibus tandem satiate nostris,
Desine irarum, propiusque fessis
Gentis afflictāe facilis bonusque
Consule rebus.
Nostra si poenas meruit severas
Culpa, si quondam tibi separatam
Abjicis sortem, vitiis iniquus
Si pater nostris minus obsequentes
Deseris natos, et inexpectata
Ante dilecti populi querelas
Despicias ira :
Nec tibi Syrus, neque dirus Ammon,
Nec Phari rector tumidus minacis
Expetat poenas, neque sit profano
In tuis castris gladio potestas.

Ignis armatus potius trisulci
Tu, pater, dextram jaculis tremendis,
Vindicis flammae face contumaces
Obruas urbes, chaos aut patentis
Devoret terrae miseros colonos,
Aut superfusis adoperta tellus
Hauriat undis.

Ne ferox hostis tumeat secundis
Insolens rebus, populusque muti
Stipitis cultor, tua qui nefando
Polluit ritu sacra; ne, quod ira
Saeviit in nos tua, vertat Ammon
In suas laudes, carie peresi
Thure dum placat simulacra trunci,
Teque vesano neget ore gentem
Semper addictam tibi, se premente,
Posse tueri.

Ah miser, quantos tibi risus iste
Mox dabit fletus? Breve diluendum est
Gaudium longis lacrymis: citato
Advolat cursu levis hora: tempus,
(Vana ni vatem species inani
Spe fovet) tempus properat, vicissim
Quum gravis victor mala servitutis
Sentiet durae. Neque enim cruorem
Usque sanctorum patiēre inultum,
Nec tuas aras dabis exsecrandis
Pollui sacris. Utinam supremæ
Terminus vitæ mihi in hoc supersit,
Patrio donec tibi sacra ritu,
Dum tibi gratum memori canamus
Pectore carmen.

Sed ecce, celeri nuncius properat gradu,
Ni fallit animus, advenit ab exercitu.
Agnosco, sic est: scire quid ferat juvat.

N U N C I U S, C H O R U S.

SALVETE veteris Abrahami filiae,

Vereque sancti sancta progenies patris,

Isthaecne Jephthae est imperatoris domus?

An me fecellit error ambiguum viae?

CH. Et ista Jephthae domus, et haec est filia.

Sed quam reportas spem, refer, si quid vacat.

NUN. Nempe istud ipsum missus huc sum ut nunciem.

Fûsis, fugatis hostibus, victoria,

Re, laude parta, salvus est exercitus.

Haec summa. CH. Paucis plurima ut complexus es!

Audita, primum, an visa fers, edissere.

NUN. Visa, acta, vera, certa, non rumoribus

Collecta vanis affero; ut qui praelii

Pars ipse fuerim. CH. Ut gesta res est expedi.

NUN. Vobis lubenter gaudium hoc impartior.

Aurora primum luce quum rosea polum

Perfudit, Ammon segnis impatiens morae,

Equis virisque, bellicorum et curruum

Strepitu tremendo, late inundarat solum.

Jamque explicata legio peditum per suas

Stabat cohortes ferro et aëre splendida:

Turmae curules ante curvis falcibus

Ibant minaces: fuderant se in cornua

Equites utrinque: noster autem exercitus

Campi patentis ultimos colles tenens,

Non asper armis, nec paratu bellico,

Sed corda, fretus numinis fiducia,

Iraeque justae vindices animos gerens.

Ibi noster inter imperator agmina,

Praecone misso, tentat absque sanguine

Finire bellum jure et aequis legibus:

Uterque populus ut vetusti finibus

Contentus agri, ab alteris injuriam
Vimque abstineret, rapta dominis redderet,
Pacemque bello et certa dubiis praeferat.
Contra superbus militum hostis copiis,
Armisque fretus, increpat ferociter
Praeconem, acerbis et minis calumniam
Addit : duello se petere puro et pio
Agros vetustos, unde quondam Ammonidas
Expulerat armis vique proles Isaci
Egressa terrae finibus Niloticæ.
Quos si tenere perstet, atque injuriam
Bello tueri praeferat, quam reddere
Erepta per vim, vindices sibi deos
Non defuturos aequa postulantibus :
Sin parta per vim jure malit linquere
Solymæa gens, et sponte cedat finibus,
Quos limes Arnon et Jacobus terminant,
Qua solitudo cogit agros ultima
Jordanis usque ad lente euntis flumina,
Aequis paratos facere pacem legibus,
Factamque gentis utriusque commodo
Sancte tueri. Haec praeco postquam rettulit,
Renunciare protinus Jephthes jubet ;
Nec se, parentes nec suos Ammonio
Populo dedisse fraude vel vi damna : nec
Quos repetat agros nunc, fuisse finium
Ammonis unquam, seculis quos jam tribus
Propago Jacobi absque controversia
Tenuit : nec ulla facta mentio interim est
De jure dubio, vel joco vel serio :
Nisi forte, Chamos quæ Deus tenuit tuus,
Tibi jure cedent ; noster autem quos Deus
Possedit agros, deseret. Non deseret :
Sed ut ante bello victor agros hostibus

Ademit, idem justus arbiter modo
 Hujus secundos exitus pugnae dabit,
 Etiam secundum jus et aequum. Ut rettulit
 Haec praeco, rauci clangor aeris aethera
 Pulsat, virorum clamor, armorum fragor,
 Fremitus equorum; curruum stridor boat :
 Coelum remugit : fracta tellus axibus
 Gemit : recussum duplicant montes sonum.
 Virtute et astu quisque pro se nititur :
 Ferit, feritur : pellitur, pellit : cruor
 Permutat amnes : nocte sub densa polum
 Pulverea nubes occulit : numero ferox
 Instabat Ammon, numinis fiducia
 Et caussa nostris aequat animos justior.
 Dum neutra cedit, urget acies utraque,
 Ecce inter umbras pulveris, cadentium
 Lamenta gemitusque inter, atque hortantium
 Voces, refulsit nube diducta dies,
 Et utrasque turmas redditus coelo fragor
 Implevit, humilis omnium mentes pavor
 Consternat, ense languido torpent manus,
 Gelidumque lentos frigus artus alligat.
 Ibi imperator voce noster maxima
 Alacrique vultu, Te, parens rerum, dūcem,
 Tuumque sequimur angelum. Deus, Deus
 Inimica flammis sternit illis agmina :
 Totusque turmis fulget aether igneis.
 Haec vox utrumque posteaquam exercitum
 Pervasit, amens alter in fugam ruit,
 Pavido novatis instat alter viribus :
 Nec his sequendi finis, aut illis fugae
 Fuit, tenebris donec atra nubilis
 Nobis quietem, illis latebras nox dedit.
 CH. Cur victor ergo non reducit copias ?

J E P H T H E S.

11

NUN. Mane, universi nondum habes belli exitum.

CH. Forsan relictis hostis instat viribus.

NUN. Si quidem resument mortui vires novas :

Namque omne robur perfidae gentis Deus

Uno coëgit demetendum praelio.

Ergo aut peremti corporum cumulis locum

In quo steterunt, obtinent, aut lurida

Fusi per agros strage pascunt vultures.

Et ne resurgat denuo bellum novum,

Multos in annos dux futuri providus

Prospexit : etiam peperit et nepotibus

Seris quietem. Victor arma Ammonium

Per omne nomen celeriter circumferens,

Bis dena muris vertit oppida dirutis :

Tectis perustis puberes dedit neci :

Vastavit agros : debiles tantum senes,

Pueri tenelli et foeminae imbelles solum

Vacuum pererrant, patriae et casum gemunt.

C H O R U S.

O AUREI dux luminis

Sol, qui recursu praepete

Vices diurnas temperas,

Et igne flammifer vago

Partiris orbi tempora,

Post lustra tandem quattuor

Jubar beatum in liberos

Fundis nepotes Isaci.

Inauspicatos impetus

Hostis superbi dextera

Jephthaea fregit, spiritus

Ammonis acres contudit,

Et praedo praeda factus est.

Ademit, idem justus arbiter modo
Hujus secundos exitus pugnae dabit,
Etiam secundum jus et aequum. Ut rettulit
Haec praeco, rauci clangor aeris aethera
Pulsat, virorum clamor, armorum fragor,
Fremitus equorum; curruum stridor boat :
Coelum remugit : fracta tellus axibus
Gemit : recussum duplicant montes sonum.
Virtute et astu quisque pro se nititur :
Ferit, feritur : pellitur, pellit : cruor
Permutat amnes : nocte sub densa polum
Pulverea nubes occulit : numero ferox
Instabat Ammon, numinis fiducia
Et caussa nostris aequat animos justior.
Dum neutra cedit, urget acies utraque,
Ecce inter umbras pulveris, cadentium
Lamenta gemitusque inter, atque hortantium
Voces, refulsit nube diducta dies,
Et utrasque turmas redditus coelo fragor
Implevit, humilis omnium mentes pavor
Consternat, ense languido torpent manus,
Gelidumque lentos frigus artus alligat.
Ibi imperator voce noster maxima
Alacrique vultu, Te, parens rerum, ducem,
Tuumque sequimur angelum. Deus, Deus
Inimica flammis sternit illis agmina :
Totusque turmis fulget aether igneis.
Haec vox utrumque posteaquam exercitum
Pervasisit, amens alter in fugam ruit,
Pavido novatis instat alter viribus :
Nec his sequendi finis, aut illis fugae
Fuit, tenebris donec atra nubilis
Nobis quietem, illis latebras nox dedit.
CH. Cur victor ergo non reducit copias ?

NUN. Mane, universi nondum habes belli exitum.

CH. Forsan relictis hostis instat viribus.

NUN. Si quidem resument mortui vires novas :

Namque omne robur perfidae gentis Deus

Uno coëgit demetendum praelio.

Ergo aut peremti corporum cumulis locum

In quo steterunt, obtinent, aut lurida

Fusi per agros strage pascunt vultures.

Et ne resurgat denuo bellum novum,

Multos in annos dux futuri providus

Prospexit : etiam peperit et nepotibus

Seris quietem. Victor arma Ammonium

Per omne nomen celeriter circumferens,

Bis dena muris vertit oppida dirutis :

Tectis perustis puberes dedit neci :

Vastavit agros : debiles tantum senes,

Pueri tenelli et foeminae imbelles solum

Vacuum pererrant, patriae et casum gemunt.

C H O R U S.

O AUREI dux luminis

Sol, qui recurso praepete

Vices diurnas temperas,

Et igne flammifer vago

Partiris orbi tempora,

Post lustra tandem quattuor

Jubar beatum in liberos

Fundis nepotes Isaci.

Inauspicatos impetus

Hostis superbi dextera

Jephthaea fregit, spiritus

Ammonis acres contudit,

Et praedo praeda factus est.

Nec tela Scythico profuit
Pennata nervo spargere,
Rapax nec axis impetus,
Minax recurvis falcibus,
Nec vis equorum, aut fortium
Densae phalanges militum,
Premente texerunt Deo.
Jamjam discite perfidi,
Jamjam agnoscite : non lapis,
Non lignum Deus est : neque
Quod vel sculpsit artifex
Caelo dextera ferreo,
Vel plastes facili manu
Finxit, vultum hominis luto
Mentitus madido : Deus
Noster arduus aetheris
Arces incolit igneas,
Et rerum sator et salus,
Majestate sua potens,
Nec cerni facilis, neque
Mortali docilis manu
Certam ducere imaginem.
Vecordem ille superbiam
Regum frenat, et impia
Vota et spes nimias malum
Justus ducit ad exitum.
Ille innoxia pectora
Saevis pressa doloribus
Praesenti auxilio levat :
Et de pulvere pauperem,
Et custodem olidi gregis
Sceptra attollit ad aurea,
Pastorum diademate
Ornans tempora regio.

Hunc unum Dominum et Deum
Terrae daedala machina,
Sub quocunque jacet die,
Agnoscat, colat, atque amet :
Et quam sol oriens novis
Subjectam radiis ferit,
Et quam sub medio die
Incendit propioribus
Flammis : quique bibit Tagum
Fulvo gurgite nobilem,
Et qui perpetua nive
Damnatas habitant plagas.
Eia Hebraides, aureis
Comtae colla monilibus,
Perfusa ambrosiae coma
Suave fragret odoribus.
Eia Hebraides, Indicis
Comtae tempora gemmulis,
Terram multicoloribus
Late spargite floribus.
Cessant tinnula cymbala,
Cessant nablia cum lyra,
Victori Domino novum
Carmen dicere ? tibiae
Cessat multiforae sonus ?
Quis terram pede libero
Plaudit ? mollibus et choris,
Festo laetus et otio
Curas diluit asperas ?
Festas victima dux gregis
Aras imbuat : Arabis
Suaveolentia nubila
Ignis halet odoribus.
Et tu progenies ducis,

Magni spes generis, cape
 Cultus, filia, splendidos,
 Et patrem reducem piis
 Laeta amplectere brachiis.
 Jamjam purpureos sinus,
 Iphi, assume, retortulum
 Jam cirrum cohibe : ferit
 Aures en fremitus virum :
 Ipse est, ipse parens adest.

J E P H T H E S.

REGNATOR orbis, unus et verus Deus,
 Solumque numen propitium, pollens, potens,
 Idem severus ultor, et clemens pater,
 Tuis tremendus et severus hostibus,
 Tuis amicis lenis et salutifer,
 Irae timendae, sed tamen placabilis,
 Amore fervens idem, et irritabilis :
 Nos servitutis justa presserunt mala,
 Meritasque poenas dedimus impii impiis,
 Qui, te relicto Rege, patrono, Deo,
 Rerum parente, fonteque perennis boni,
 Ad saxa stultas muta fudimus preces,
 Et vana surdis vota lignis fecimus.
 Pudet fateri : mentis aeternae capax
 Homo, rationis particeps, mentis inopes
 Truncos adorat, thura vivus mortuo
 Praebet, suumque metuit artifex opus.
 Ergo relictis, qui reliquimus, sumus :
 Poenas subacti dedimus, et fracti malis :
 Quum nunc Idume, nunc Palestinae manus,
 Nunc dirus Ammon, nunc Syrus contaminat
 Haereditatem gentis et sortem tuae.

Malo eruditi, et hostium ludibrio
Tandem coacti, vix reversi ad te sumus.
At tu benignus atque misericors Deus,
Justi furoris frena compescis tui :
Iram remittis, et odii oblivisceris :
Et abdicatos filios culpa sua,
Restituis iterum misericordia tua.
Defectionis ceu scelestae sit parum
Veniam dedisse sontibus, cumulas novis
Etiam triumphis, laudibus, victoria.
Exutus armis hostis arcu languidus
Abiit remisso : bellici currus fugam
Totis morantur sparsa campis funera :
Volucresque pascit qui superbus vincula
Solymis parabat : contegit strages agros,
Cruorque tumidas auget undas barbarus.
Ergo, creator orbis, et magne arbiter,
Memores libenter mente grata gratias
Agimus, habemus, supplicesque victimis
Tuas ad aras patrio litabimus
Ritu, canentes te Deum ac patrum patrem :
Qui per rubentis gurgites tumidos freti
Nostris dedisti tutum iter majoribus,
Quum, te jubente, pigra moles aequoris
Posuit procellas, mobilis stupuit liquor
Cursu coacto, et vitreus crystallino
Muro pependit pontus hinc et hinc, viam
Praebere jussus : foederis memor tui
Placidus propitiusque accipe haec servi tui,
Exigua quamvis, vota, grato pectore
Tamen profecta, debitaque nuper tibi.
Quod primum ad aedes sospiti occurret meas,
Tuas id aras imbuet grata hostia
Suo cruore ; tuis beneficiis licet

Par nulla possit comparari victima.
 At tu benigne memoris animi munera
 Interpretaris : ut fideliter tua
 Promissa solvis, vota sic reddi tibi
 Fideliter gaudes, potentiam exserens
 Erga rebelles, exserens clementiam
 Erga timentes. Vis nec ulla est altera,
 Cui terra, coelum, pareant, et tartara.

IPHIS, JEPHTHES, SYMMACHUS, CHORUS.

PRODEO : parentis reducis ut laeta ac lubens
 Conspectio vultus. O mihi secundum Deum
 Genitor verende, sine frui amplexu tuo.
 Cur, genitor, a me torva vertis lumina ?
 JEPH. Me miserum. IPH. In hostes omen hoc vertat Deus.
 JEPH. Utinam : sed in nos recidit. IPH. Heu quid audio ?
 JEPH. Miserae parentem filiae miserrimum.
 IPH. Hei mihi, tremisco : salvus est exercitus ?
 JEPH. Est salvus. IPH. Et tu victor ? JEPH. Ita se res habet.
 IPH. Nulloque corpus sauciatus vulnere ?
 JEPH. Sic est. IPH. Quid ergo de profundo pectore
 Secreta ducis ingemens suspiria ?
 JEPH. Id scire non est tibi opus in praesentia.
 IPH. Hei mihi, quid in te misera peccavi, pater ?
 JEPH. Nihil : sed in te, misera, peccavit pater.
 IPH. In me profecto, quod sciam, erratum est nihil :
 Nec si fuisset, id tibi molestiam
 Afferre debet. Nam parentum injurias
 Aequo necesse est liberi ut animo ferant.
 JEPH. Sapienter, ac ut te decet, nata, loqueris.
 Quantoque tu sapientius loqueris, meum
 Pectus recludis altiore vulnere.
 IPH. Quodcunque mentem, genitor, exercet tuam,

Omitte: cunctis parta per te civibus
Tuo dolore gaudia haud contamines,
Tuaque amicos sine frui praesentia.

JEPH. Nobis pariet absentiam haec praesentia.

IPH. Belli pericla forte rursum te vocant.

JEPH. Discrimen armis gravius imminet domi.

IPH. Bello periculum gravius esse domi potest?

JEPH. Bello salutem repperi, perii domi.

IPH. Imo et familia salva per te et patria est.

JEPH. Est: gratiamque debeo hoc nomine Deo.

IPH. Ac nomine isto semper utinam debeas.

JEPH. Sed vereor, ista ut salva persistant diu.

IPH. Quare secundae nunc, pater, quum maxime

Res sunt, precari votaue decet solvere:

Non quum reflavit sortis aura mobilis,

Palpare numen precibus, in re-prospira

Obliviosa sacra negligentia

Deserere. Facilem quisquis incolumis Deum

Sibi demereri studuit, ubi res ingruit

Adversa, nixus conscientiae bonae

Fructu, rogare numen audet propitium

Jam sponte, vota nuncupat securius,

Et certiore spe futura concipit.

JEPH. Jamdudum id ipsum facere mecum cogito.

IPH. Quid te moratur? JEPH. Haec relinque, filia,

Curanda nobis: quod puellares decet

Animos et annos id tuae curae puta.

IPH. Non mihi alienum est quicquid ad patrem attinet.

JEPH. Fateor: sed interim ut domi recte omnia

Sint, provide, et morem patri tuo gere.

Huc rursus ad nos post brevi revertere.

Adesse oportet te sacrificio statim.

IPH. Fiet, revertor. Heu misera, quidnam patri

Mutavit animum pristinum erga liberos?

Hoc nemo nuper fuerat indulgentior,
Nec liberorum quisquam amantior parens ;
Qui nunc severus, tetricus, tristis, ferox,
Vultu minaci bellicum prae se ferens
Adhuc tumultum : quicquid est, metuo nimis :
Id assequi unum nequeo, quod propter me ait
Sese dolere, nullius quae conscia
Culpa mihi sim, qua parentem offenderim.
O foeminarum sorte vulgus aspera
Productum in auras, quas, licet culpa vacent,
Rumor malignus dente rodit invido.
Pro facto habetur quicquid ira finxerit
Servi loquacis, quod maritus suspicax
Commentus ipse est, malevola aut vicinia.
Quid suspicetur genitor, in mea manu
Non est : remedium id arbitror tutissimum,
Intaminata conscientia frui.

SYM. Probe loquuta es, digna patre filia
Victore, casta digna matre et patria.
Humana quamvis finxerit malignitas
Crimen, repostos perspicit sensus Deus,
Illoque vincit purus animus iudice.
Speranda ab illo et expetenda praemia
Vitae peractae : patris autem injuria
Aequi ac iniqui perferenda est liberis.
Proinde patri morigera domum interim
Revise. Si quid fama divulgaverit,
Hic aucupabor, persequens vestigia
Tui parentis : mox tibi indicavero.

CH. Quin hoc amice pergis agere Symmache ?

SYM. Id diligenter fiet. CH. At, quantum potes,
Isto puellam libera trepidam metu.
Hoc possit abs te jus amicitiae vetus,
Quae culta primis usque ab incunabulis

Fidei tenore semper uno perstitit :
Hoc possit ipsa patria, quae Jephthae suam
Debet salutem. SYM. Quin tace, ac fidei meae
Permitte. CH. At illud callide ut fiat, vide,
Animique caecos penitus excutias sinus.
SYM. Ne metue, nec me poterit ille, nec volet
Celare sensus : apta novi tempora.

C H O R U S.

I FELIX, pede fausto :
Et qui pectoris imo
Cernit clausa recessu,
Idem testis et aequus
Judex coepta secundet.
At te, pessime livor,
Audax nectere fraudes,
Et committere ficto
Dulces crimine amicos,
Et rumore maligno
Sanctae foedera taedae
Praeceptis solvere, caros
Qui gaudes sua patres
Contra pignora caeco
Linguae armare veneno,
Idem testis et idem
Secreti arbiter aequus
Te clausum tenebroso
Antris abdat averni,
Unde has nec vaga sedes
Unquam fama revisat.
O quantum ille laborum
Tecum detrahet una !
Quam mortalia diris
Curis pectora solvet !

SYMMACHUS, JEPHTHES, CHORUS.

QUIDNAM repente, ductor armis inclyte,
 Mutavit oris pristinum statum tui?
 Quae moestitudo laeta turbat gaudia?
 Metus recessit, perduelles perfidi
 Poenas luerunt, parta patriae quies.
 Quum gratuletur civitas victoriam
 Tibi, tuumque patria nomen laudibus
 In astra tollat, cantibus festis fremens,
 Qui publici auctor gaudii es, non publicae
 Felicitatis esse debes particeps?

JEPH. O grata sortis infimae securitas?
 Felice natum sidere illum existimo,
 Procul tumultu qui remotus exigit
 Ignotus aevum tuta per silentia.

SYM. At ego beatum potius illum duxero,
 Cui vera virtus peperit aeternum decus:
 Quem de tenebris erutum popularibus
 Splendore, vulgo et separatum a deside,
 Gloria futuris merita seclis consecrat.
 At qui sopori deditus et ignaviae est,
 Et vitam inertem pecudis instar transigit,
 Nil interesse opinor, an sit mortuus,
 An morte vitam obscuriorem duxerit,
 Quum par utrumque supprimat silentium.
 Quapropter in te cuncta quum congesserit
 Quaecunque amicum numen homini dare potest,
 Laudes, honores, rem, decus, victoriam,
 Benignitatem agnosce gratus numinis,
 Nec sordidis sententiis res splendidas
 Corrumpe: quum nil possit esse gratius
 Deo, beneficii quam memor animus dati.

JEPH. Praeclara dictu res honor, victoria,

Decus, triumphus, parta bello gloria :
At quae videntur fronte prima suavia,
Eadem intueri propius, et intelliges
Condita fellis acri amaritudine.
Fortuna nulli sic refulsit prospera,
Adversa ut illam lance non penset pari :
Tristia secundis, et secunda tristibus
Vicissitudo acerba sortis temperat.
Putas beatum me, beatitudinem
Fulgore inani metiens, et plausibus
Vulgi, miseriae quem premunt certissimae.
SYM. Quin finge sortem benevolam ex sententia
Tibi polliceri cuncta : quid superest adhuc
Quod concupiscas? Spretus, exul, patria
Domo repulsus, inque solitudinem
Detrusus altam, pauperis dominus casae,
Repente veluti somnio dives, tamen
Felicitatis arbiter iniquus tuae
Conquereris. Altam ferre si sortem nequis,
Pusillus animi es, sin nequis agnoscere
Benignitatem numinis, dignissimus
Rebus relictis pristinoque es tugurio.
Per ferrum et ignes regna mortales petunt :
Tibi nec petenti principatus contigit.
Suo cruore plurimi victoriam
Redimunt, suorum caede, damno publico :
Quam tu incruento Marte, salvo exercitu,
Incolumis ipse rettulisti, patriae
Auctor salutis, hostium terror, inopi
De sorte dives, liber e servo : modo
Ignobilis, nunc clarus altum vertice
Pulsas olympum gloria : media modo
E plebe populi principem locum tenes.
Ad absolutam nil beatitudinem

Deest parte ab omni, praeter animum muneris
Tanti capacem, et prosperis rebus parem.

JEPH. Ut video, amice, publicus te error tenet :

At mentis oculis limpide si cerneres

Quam magna magnis sint malis obnoxia,

Tantopere quem nunc laude prosequeris statum

Rerum mearum, diceris miserrimum.

SYM. Non pene vitio semper id nostro evenit,

Et inquietae mentis inconstantia,

Neutram ut feramus lance sortem acquabili ?

Tranquillitatem pauperis laudat casae

Dives, nec alta classico silentia

Turbata, somnos liberos insomniis,

Curis vigilias : pauper aurum, purpuram,

Servos, clientes, apparatus regios,

Aedesque laxas fine nullo laudibus

Tollit, beatos divites solos putat.

Sed rem suapte expende utramque examine :

Sors neutra pura est omnibus molestiis.

Inopes egestas angit, opulentos metus :

Diti est voluptas, pauperi securitas.

Acerba lactis sors utrinque miscuit :

Sed illa certe existimanda est optima,

Quae multa paucis laeta condit tristibus,

Divina qualem tibi dedit clementia,

Cumulatam honore, laude, re, victoria :

Quam abnuere, stulti est ; perfidi, haud agnoscere ;

Nescire modice ferre, vix reor viri.

JEPH. Frustra mederi pharmacis vulgaribus

Conare nostro vulnere : sanabilis

Haec plaga non est, intimis vitalibus

Insedit, alte in viva penetrans viscera :

Eoque luctus est acerbior meus,

Quod culpa damnum, miseria errorem gravat.

SYM. Quin apud amicum quicquid est edissere,
Fidisque ne vereare credere auribus.

JEPH. Ecquid memoria te subit voti mei?

SYM. Quod nempe salvo es pollicitus exercitu?

JEPH. Rem loqueris ipsam: quod utinam prudentior
Voto fuissem nuncupando et cautior.

SYM. Quis hic sit error, comminisci non queo.

JEPH. Qui me meamque perditurus est domum.

SYM. Oblata poterit perdere omnes victima?

JEPH. Quae sola generis supererat spes filia.

SYM. Hanc immolabis? quae jubet necessitas?

JEPH. Quod prima nobis obvia redeuntibus.

SYM. Quod tandem in hac re nata commisit scelus?

JEPH. Promissa certam vota postulant fidem.

SYM. Hic scrupus animum scilicet premit tuum?

JEPH. Premit, nec avelli ante pectori meo

Poterit, nefanda quam cruentus victima

Miser ubi miseros perditus perdam meos,

Illisque justas ac mihi poenas luam.

At tu corusci Rex vibrator fulminis,

Quem contremiscunt terra, coelum, tartarus,

Si quando jussis obsequens promte tuis

Gratum quod esset dixerimve aut fecerim,

Audi precantem, et vota dexter adjuva:

Non nunc superbas postulo victorias,

Festosque plausus: redde rursum praelia:

Crudelis in me victor Ammon irruat,

Et noxiam animam mille plagis exigat.

CH. Heu mutatio subitae sortis!

Ut perpetua serie laetum

Nil mortalibus usque relictum est!

JEPH. Aut tu trisulcis dividens coelum ignibus,

In me scelestum parricidam et impium

Molire telum flammeo actum turbine:

Jam nunc nocentem; et, si supersit amplius
Vitae, futurum noxium in dies magis,
Detrude vivum sub profunda tartara.

SYM. Non transigenda temere res est tam gravis,
Turbata caeco dum tumultu mens furit.
Compone tete : quum quiescet impetus,
Et liber animus sana consilia audiet,
Una cum amicis cuncta statues libere.

JEPH. Consilia dubiis remedium rebus ferunt.
Qui consulit, quum nullus auxilio est locus,
Addit miseriis sponte stultitiam suis.

SYM. Remedia semper integra re suppetunt.

JEPH. Nempe medicinam quum modus patitur mali.

SYM. Si fors initio res videtur ardua,
Non est quod animum protinus despondeas,

Quin consulendum censeo vel eo magis.

Quod saepe visum est uni inexplicabile,

Expedit alius facile : si cedant bene

Consulta prave, te sequetur gloria :

Si male ceciderint, tu tamen culpa vacas.

Auctore magno desipere, pene sapere est.

Quod si undiquaque claudit omnes exitus

Invicta vis, aut fatum ineluctabile,

Nec explicare consilia sese queunt,

Idem probabunt, quicquid eveniet, quibus

Usus fuisti in consulendo auctoribus :

Sin ipse reliquis facinus insciis novum

Perages, rogatus qui probaturus fuit,

Eventa primus arguet : quanquam sciat

Remedia nulla, scisse vult credi tamen.

CH. Ne commonentem recta sperne, nam fere
Temere patrati poenitentia est comes.

C H O R U S.

QUANQUAM tristia, quanquam ingrata
Referam, et luctus luctibus addam,
Stat sententia promere cuncta
Ordine matri, miserae et gnatae,
Aut consilio forte, aut precibus
Fatum avertere triste licebit.
Subit interea communi hominum
Sorti impendere lacrymas: primum
Quid deplem? miserum an patrem?
Quem sic valida compede vinctum
Consilii exsors detinet error,
Ut sola putet impietate
Se pietatem posse tueri.
Miserae an doleam fata puellae?
Quam vernantem primo aetatis
Flore tenellae, spes ad opimas
Eductam, non hostica bella
Patria capta captam eripiunt:
Non dira lues coelo immissa
Perimet, patrio sed mactatu
Victima diras imbuet aras,
Et vice brutae pecudis, jugulo
Calidam sanguinis evomet undam,
Artus ferro trunca tenellos,
Quos nec violet barbarus hostis,
Nec montanae feritas ursae
Crudo auderet carpere dente.
Victore feret patre misella,
Quae nec victore hoste tulisset.
Vos hostilia passim campis
Sparsa cadavera, si quis vita

D

Venit exutos sensus ad artus,
 Gaudete, aspras cernite poenas
 Victorem de sese exigere.
 Haec nimirum est addita nostrae
 Vitae sors, ut tristia laetis
 Vicibus subeant, tenebrae ut soli,
 Ut veri aspera bruma tepenti.
 Nulla est adeo pura voluptas,
 Quam non tetro felle dolores
 Vitient : levitas perfida sortis
 Vice saeva res hominum miscet.
 Sic ubi placidis sternitur undis
 Aequet tacito lene sereno,
 Nigram glomerans turbo procellam
 Tumidos longe cumulat fluctus :
 Hinc remeabilis impetus aestus,
 Illinc Cauri flabra protervi,
 Per freta dubiam spumea puppim
 Rapiunt : nostra haec facies vitae est,
 Inter caedes, furta, tumultus,
 Et graviores morte timores
 Mortis : si quid laeti illuxit,
 Velut arentes inter stipulas
 Flammae evanida lux fugitivae,
 Celeri velox avolat aura :
 Dein perpetuis nexa catenis
 Longi subeunt agmina luctus.

JEPHTHES, SACERDOS.

O SOL diurnae lucis auctor, o patres,
 O quicquid hominum sceleris immune es, procul
 Averte vultus execrandis a sacris ;
 Aut tu cruorem virginali innoxium

Potura tellus hisce, patulos in specus
Sinuque vasto me vora : dum non nocens
Perire possum, quolibet me obrue loco.
Vel ipsum adire non recuso tartarum,
Modo parricida tartarum non incolam.
Quid tartarum aio ? tartarus mihi est domi.
Quo me profusis moesta conjux lacrymis
Rogabit ore ? nata quo intuebitur
Moritura vultu ? colla complectens, preces
Quas admovebit voce lamentabili ?
SAC. Hic ultimorum consequi luctus solet
Comes malorum, quum medentium manum
Vulnus recusat, aut peractum quum scelus
Remedia refugit. Tu, miser sis, an secus,
Tua repostum est in manu : integrum tibi est
Natum sacrifices necne ; sive (ut verius
Dicam) integrum non est : nisi si quis miser
Sponte esse cupiat : integrum quomodo tibi est
Id perpetrare, sacra quod vetat parens
Natura ? pietas cui reluctatur ? Deus
Quod abominatur ? Primum, amare liberos
Natura nostris inseruit affectibus :
Nec nostra tantum motus iste pectora
Percellit : altum quicquid aequor permeat
Celeri natatu, quicquid alis aëra
Findit, quod utero cunque cunctorum parens
Tellus creavit, sentit affectus sacros.
Nam patris hanc aeterna providentia
Coelestis animis indidit mortalium
Ad educandos utilem vim liberos,
Et continendam publicam concordiam
Orbis, recentemque sobolis propaginem
Semper novandam : quoque nomen arctius
Imprimeret istud mentibus, dici pater,

Et esse voluit : nec modo exemplo sui,
 Sed et ferarum, et alitum, atque piscium,
 Patriae probavit caritatis vinculum.
 Nos, quibus (ut hominis serviamus nomini)
 Peculiaris debet esse humanitas,
 Longe a ferarum vincimur clementia.
 Nec scelere nostras inquinare dexteras
 Sat est : nefandum facinus adscribere juvat
 Coelo : cruentis victimis confingimus
 Gaudere numen : quod nec Aegyptus Dei
 Ignara patrat, nec superstitionibus
 Assyria falsis una deditissima.

Quam caede puras nos manus est aequius
 Servare, puris e parentibus satos,
 Et pura caste sacra jussos numini
 Offerre? Nostro non litatur victimis
 Deo cruentis, bubulove sanguine :
 Polluta nullo corda sed contagio,
 Et mens recocta veritate simplice
 Illi offerenda, et casta conscientia.

JEPH. Cur ergo leges victimas sacrae imperant ?

SAC. Non quod bidentis caede gaudeat Deus,
 Famemve caesi carnibus vituli expleat :
 Sed audientes esse nos monitis jubet.

JEPH. Non nuncupata vota oportet reddere ?

SAC. Sed nuncupare justa tantum lex jubet.

JEPH. Istud fuisset rectius ab exordio,
 Id polliceri quod probant ritus patrum :
 Nunc re peracta, quod semel votum est Deo,
 Lex missa coelo nos jubet dependere.

SAC. Mactare natos quae parentes lex jubet ?

JEPH. Quae vota jussit nuncupata reddere.

SAC. Fasne est vovere quod nefas est reddere ?

JEPH. Quinimo summum est, vota non solvere, nefas.

SAC. Quid si cremare jura vovisses patrum ?

JEPH. Nemo ista sanus vota nuncupaverit.

SAC. Cur ? nonne sacris quod repugnet legibus ?

JEPH. Sic est. SAC. Quid ergo, qui trucidat liberos ?

JEPH. Non tam quid agitur interest, quam cur agas.

SAC. Parere jussis tibi videtur numinis ?

JEPH. Mactare natum jussit Abramum Deus.

SAC. Qui jussit, idem quoque vetuit occidere.

JEPH. Cur ergo jussit ? SAC. Ut probaretur fides

Seculis futuris. JEPH. Cur vetuit ? SAC. Ostendere

Vel hinc volebat, victima obedientiam

Magis placere. JEPH. Nempe sacro numini

Parere oportet. SAC. Scilicet. JEPH. Jubet Deus

Vovere ? SAC. Sane. JEPH. Et vota solvi postulat ?

SAC. Sic est. JEPH. Morantes increpat, et a perfidis

Poenas reposcit ? SAC. Nihil habes hic quo tuum

Possis tueri facinus : infandum scelus

Qui perpetrare spondet, ultro affectibus

Stultis suisque paret ille insomniis.

Proinde voti quicquid illud est, Deum

Crudelitati desine adscribere tuae :

Nec qui scelestos odit, et nefarios

Ritus sacratis exsecratur legibus,

Scelere, quod odit, posse placari putes.

Divina vox est una, simplex veritas,

Sibique constans : quod semel jussit, ratum

Fixumque perstat tramite immutabili :

Nec ad sinistram dexteramve paullulum

Deflectere licet. Intueri unum hunc scopum

Verum est, ab una lege consilia suae

Vitae capessere : quando ceu facem Deus

Hanc esse jussit, quae per incertas vias

Errore caeco regeret instabiles gradus.

Ab hac lucerna quum procul te sentias

Flexisse temere, nunc, priusquam longius
Abducat error, in viam rursus redi.
Si stulta vota credis infandis sacris
Posse expiari, falleris : crudelitas
Ista cumulabit, non scelus tollet tuum.
Nec falsa species decipiat animum : Deus
Ut rite sacris gaudet oblati, ita
Nefanda vota respuit : nec abstulit
Impune, quamvis concitus studio pio,
Admovit ignem qui profanum altaribus.
Igitur amica monita ne sperne, et Deum
Placare dum vis, concitare desine,
Non instituto qui coli gaudet tuo,
Sed sibi probatis lege, ritu, moribus.

JEPH. Hos, qui videntur sapere saepe plurimum,
Vulgusque supra se imperitum venditant,
Plerumque verae comperi prudentiae
Minimum tenere : nemo negligentius
Ritus vetustos servat et mysteria
Facit minoris : vulgus indocile ac rude
Voti tenax est, nescium fraudis : ratum,
Quod pollicetur numini semel, putat :
Ut nil sit aliud sapere jam, me iudice,
Quam scire velum noxiae praetendere,
Fucumque factis pessimis inducere.
Quin potius illud cogitare erat aequius,
Culpa carere, quam videri innoxios,
Aut fraudulentæ cautionis tegmine
Velare mentis improbae versutias.
Pietatis ergo quisquis aemulos volet
Suos haberi liberos, ne litteris
Hos erudire studeat aequo impensius.
Nam litterarum quo quis est peritior,
Huic est sacrorum cura negligentior.

SAC. At rursus audi, si vacat, vir optime,
Quam caeca fallat credulum ignorantia.
Errore vulgi qui tuetur se, nihil
(Opinor) ideo peccat excusatus.
Nec istud unquam moribus regnum malis
Permittat ille maximus rerum parens,
Ut recta plebis improbae consensio
In prava vertat, e bono ut faciat malum.
Nec si tyrannis blandiens palpatio
Pejora laudet, recta mutans nomina,
Efficiet ut quae visa multitudini
Honestae sunt, honestae fiant protinus.
Una est honesti forma simplex, quam neque
Vel vis tyranni, vel potentum auctoritas
Adulterare poterit aut corrumpere.
Nunc quo quis est e plebe ferme indoctor,
Auctoritatem assumit arrogantius
Dijudicandi in rebus obscurissimis:
Et pertinaci (quod fere ignorantiae est)
Animo tuetur dogma susceptum semel.
Nec interim aequo expendit examine, mala
An recta sint quae pertinaciter tenet.
Sed quum inter omnes maxime caecutiat,
Caecus videntes caecitatis arguit.
Ut cui perusta febre fervent viscera,
Amara cuncta credit, unumque autumat
Se sapere, quum desipiat unus maxime:
Sic vos tenebris pectus atris nubili,
Iis imperare quaeritis, quibus aequum erat
Parere: quorum oportuit sententiam
Sequi, esse comites cogitis, et impingere
In saxa, firmam sponte pellentes ratem.
Religio vera est, veraque pietas, Deum
Non instituto colere quod commentus es

Tibi ipse, sacris victimas non quaslibet
Mactare, sed quas missa legum coelitus
Decreta poscunt, et patrum mores probant.

JEPH. Quodcunque gestum est mente sincera, Deo
Gratum est, bonique dona semper consulit
Quaecunque corde sunt profecta simplice.

Nec numen aurum, sed animum dantis probat.

SAC. Si recta vitiat mentis improbitas malae,
Non ideo curva stultus animus corrigit.

Nam quae vocatis recta, simplicia, proba,
Sunt vanitatis plena dementissimae.

Nisi esse possit forte quicquam vanius
Quam ad veritatis lumen oculos claudere.

Dein caecitatem lapsus in spontaneam,
Titulis honestis in scelere laudem petis,
Rerumque tollis omnium discrimina,
Dum iniqua justa, foeda honesta mobilis
Pendere vulgi statuis ex sententia.

Quod si potestas tanta sit sententiis
Stultorum, ut aequa iniqua faciant protinus,
Ut sint profana sacra, jus injuria :

Cur non et illud arbitremur posse eos,
Ignes in undas, undam in ignes vertere,
Mutare lignis saxa, vitam mortuis
Revocare ? motus temporum sistant citos,
Et sempiternas transferant rerum vices.

Quod si arbitraris haec supra mortalium
Vires, et uni conditori obnoxia ;

Quas ille leges prodidit semel, puta
Aequae perennes ac ratas, aut amplius,
Nec ullum in illas esse jus mortalibus.

Nec qui supremus imminet mundo dies,
Edicta rumpet illius : coelum et solum,
Et aëra et aquas solvet ignis ultimus :

De lege vero, quae data est divinitus,
 Non carpet apicem temporis longinquitas.
 JEPH. Vos ista per me si libet sectamini,
 Quos juvat haberi antistites prudentiae :
 Ego veritatem malo stultam et simplicem,
 Quam splendidam fuco impiam sapientiam.

C H O R U S.

O ISACIDAS matrona inter
 Rarum exemplum sortis amicae,
 Quam subito te fortuna atrox
 Exitio submersit, et illum
 Prope tangentem sidera fastum
 Obruit, atrae et more procellae
 Luctu gaudia vertit acerbo.
 Heu nunquam homini sat compertum
 Quid petat aut quid vitet in horas.
 Quis tibi nuper non invidit,
 Dux fortissime ? cui prope supra
 Votum acciderant prospera cuncta :
 Clari generis splendor, casti
 Thalami, soboles digna parente,
 Partaque valida gloria dextra :
 Qui nunc subitae mole ruinae
 Obrutus, ipsis es miserandus
 Hostibus, ac tua vota retractans
 Imples miseris astra querelis.
 Nempe erroris nebula, et tetrīs
 Ignorantia septa tenebris
 Sic humanas sepelit mentes.
 Nec perspicuis animi quisquam
 Oculis radios cernere potis est
 Veri simplicis, aut virtutis

Nudae rectum insistere callem.
Sed veluti sub luce maligna
Per secretos nemorum anfractus
Lubricus error mille viarum
Dubio occursu ludit euntes,
Inter varios semita flexus
Nulla placet, neque displicet ulla :
Sic iter homines praeter propter
Dubia incerti mente vagamur.
Hic venalem funere laurum
Otii impatiens dum sibi quaerit,
Luctu alieno dura per arma
Redimit vanae murmura famae.
Captatores alius captans
Dulci steriles pignore lectos
Multa pensat plebe clientum :
Atque intenta fraude vicissim
Corvos ludere gaudet hiantes,
Cunarum alter murmura blanda,
Tenero et balbas ore querelas
Non mutaverit opibus Croesi,
Aut quas divite lucidus unda
Rutilus Hermus volvit arenas.
Verum nemo tam sapienter
Vitam instituit, consilium ut non
Damnet decies ipse suum una
Forsitan hora.
Atque en prodit squalida luctu
Miseram comitans nata parentem :
Quam dissimiles (proh dolor!) illis
Quae conspicuae puper cunctis,
Laetaeque novi laude triumphi,
Pene attigerant vertice olympum :
Nuper ad invidiam usque beatae,

Nunc exemplum nobile sortis
 Variae. Sic Deus humana rotat,
 Instar volucris pulveris acti
 Turbine celeri mobilis aurae:
 Aut hibernae more procellae,
 Quae violenti flamine Cauri
 Obruit altos grandine montes,
 Mox ubi roseo fulsit ab ortu
 Fax perspicui pura diei,
 Late albentes fusa per agros
 Vix conspecto sole liquescit.

STORGE, JEPHTHES, IPHIS.

O spes inanes: festa nuptialia
 Tibi parabam, nata; lucem cernere
 Illam expetebam, sorte quum te prospera
 Auctam viderem liberis, et conjuge
 Claro beatam: te senectutis meae
 Fore pollicebar column ac solatium:
 De te augurabar falsa frustra insomnia.
 Nunc me insolenti saeviens ludibrio
 Sortis furentis impotens immanitas
 Felicitatis de supremo culmine
 Dejecit, uno cuncta vertens impetu.
 O ter beatos, liberis quos hosticus
 Orbavit ensis, pestilens aut aëris
 Lues, famesve: scelere quorum lacrymae
 Carent, doloremque imputare aliis queunt:
 At hic in uno scelere sexcenta scelera
 Fortuna miscet: liberorum carnifex
 Parens, scelestas sacra, ritu barbaro
 Arae cruentae victimis nefariis.
 Si sancta sancte sacra tantum numini

Credis probari, tolle morem barbarum :

Crudelitate sin propitius sit Deus,

Et me trucida victimam cum filia.

JEPH. Acerbitatis plus satis complectitur

Sors nostra per se, nihil ut accedat mali.

Quamobrem omitte meque teque incendere.

Nil profuturis luctui conviciis.

Nam saeva quamvis sit calamitas omnium,

Sors nostra multo caeteris est saevior.

Conjuncta vestris innocentia est malis,

Et labe sceleris miseria infelix caret.

Ego nec scelestus esse queo, ni sim miser,

Nec calamitosus sceleris expers degere :

Solusque cogor facere facinus et pati.

ST. Nempe ipse tete sponte cogis et volens.

JEPH. Utinam ista nostri vota sint arbitrii,

Promissa nec sit abnegare nefarium.

ST. Scelesti vota grata non sunt numini.

JEPH. Fuisse grata testis est victoria.

ST. Quid ? polliceri quod tuum non est potes ?

JEPH. Mea nata non est ? ST. Est : sed etiam ut sit mea.

Commune pignus quum sit, uni cur patri

Mactare, vitam mihi tueri non licet ?

Quod si liceret liberos addicere.

Parentis alterius libidini, et impio

Dirimere amoris vinculum divortio,

Plus jure matri parte cederet sua,

Matri, salutis quae sit auctor, quae patri

Jam sponte natam perdituro subtrahit.

Quid ? nuptiales si pararentur faces,

Virumque legeret filiae suae pater,

Non hic parentis utriusque arbitrium

Commune pariter liberis incumberet ?

At haec societas impotens et arrogans

Est conjugalis copulae consortium,
Servare matri non licere, perdere
Licere patri, si modo quis perdidit
Hanc quam trucidat, cujus astans funeri
Immanitatis gloriatur ambitu :
Qui, claustra dum revellit animae, dum latus
Mucrone saevo reserat, et vitalibus
Haurit morantem sub profundis spiritum,
Cupit videri, non eget solatio :
Famam aucupatur liberorum e sanguine, et
Compensat aura sanctimoniae scelus,
Seseque jactat laude parricidii.
Tu, si parentis exuisti in liberos
Mentem, furenti percitus vecordia,
Permitte saltem matris indulgentiae
Amare, non amare quod summum est scelus;
Servare, summum quod nefas est perdere :
Quod prodidisse sponte, parricidio
Est gravius omni; quod trucidare propria
Manu, ferarum immanius truculentia est.
Si dividendum pignus esset mutui
Amoris, aequa lege non divisimus :
Ut tu uti, abuti, morte, vita filiae
Possis, redundant ad genitricem modo
Luctus, dolores, lacrymae, suspiria.
O rupe dura durior, vel robore
Prognate crudo, cotibus vel asperis
Inter ferarum lustra, nec generis tenens
Nostri nec ulla sanguinis vestigia!
Num flente nata, lacrymante conjuge,
Moestis propinquis liberorum carnifex
Ullum doloris indicem gemitum dedit ?
Quin ad paternos, nata, procidis pedes ?
Oratione si quid aut lacrymis potes,
Cor flecte durum, frange mentem ferream.

IPH. Miserere, genitor, te per hanc rogo manum
 Voti potentem, compotem victoriae :
 Per si quid unquam merita sum de te bene :
 Si quando parvis comprimens te brachiis,
 Onus pependi dulce de collo tuo :
 Per si quid ex me tibi voluptatis fuit,
 Depone mentem liberos erga truce[m],
 Et diritatis hujus obliviscere.

Aut si quid in te ex parte peccatum est mea,
 Profer, quod instat cunque levius perferam,
 Si luere poenas jure me cognovero.

Quid ora vertis? misera quod feci nefas
 Cur esse patri debeam execrabilis,
 Ut contueri non queat vultus meos?

JEPH. Nil, nata, per te perpetratum est : hoc meum
 Nefas : meum istud est scelus totum : meae

Immerita poenas pendis imprudentiae.
 Ego teque meque, misera, perdidici miser
 Votis nefandis : quod utinam prudentior
 Verbis fuissem, aut praelio infelicior :
 Et morte honesta tot virorum fortium
 Inter catervas caesus hostili manu
 Praeoccupassem miseriae portum meae.
 Ingrata nunc me vita mihi superstitem,
 Luctus, reservat, semper ut videam novos.
 Tibi per nefanda sacra juro, quae Deo
 Renuente vovi, per mali cumulum mei,
 Et luctuosam memoriam cladis tuae,
 Si morte redimi mors vicaria queat,
 Vitam libenter, filia, tibi impenderem.
 Ecquid beatus videor esse vos supra?

IPH. Aequae atque nos, aut amplius etiam miser.

ST. Apud parentem quando levis auctoritas
 Est hujus, unum conjugem conjux rogo,
 Atque id supremum, me mori pariter jube.

Mortem imputare, si me amas, potes mihi;
Sin oderis, tibi: doloribus exime
Me morte, teque libera molestiis.

JEPH. Patratur una caede sceleris plus satis.

ST. O sanctitas, o fas, et innocentia!

Peccare metuit immolator filiae.

IEPH. Omitte mater lacrymas carissima,

Omitte questus, jurgia et convicia.

Et tu, pater, quae pectus anxium premit,

Depone curam: nec meam propter necem

Utro citroque verba commutaveris.

Quod non volentem dura te necessitas

Isthuc coëgit, multa mihi faciunt fidem:

Moestitia praesens, pristina indulgentia;

Et nullius mens criminis mihi conscia,

Cur commereri debeam mortem a patre.

Quapropter istud quicquid est, necessitas

Quod cogit, ultro non recuso perpeti;

Et quam parenti patriaeque debeo

Animam, libenter reddo: et illud ultimum,

Nil postulatura, genitrix, posthac rogo,

Ne quid patri caussa mea succenseas,

Neu sis molesta: mortuis si quis super

Sensus sepultis est eorum quae gerunt

Vivi, futurum crede manibus meis,

Ut si quid aliud, id quidem gratissimum,

Si vos beatos, prospereque degere

Sim certa vitam; nec parentes ad meos

Officia vitae mutua quibus debeo.

Reddere vicissim, et educandi solvere

Pretium, senectae infirmitatem sustinens,

Ex me redundet luctus atque acerbitas.

ST. Utinam (precari si pie et sancte id licet)

Dominetur Ammon, pristinum ferat jugum

Judaea: quamvis serva, certe viveres,

IPH. Miserere, genitor, te per hanc rogo manum
 Voti potentem, compotem victoriae :
 Per si quid unquam merita sum de te bene :
 Si quando parvis comprimens te brachiis,
 Onus pependi dulce de collo tuo :
 Per si quid ex me tibi voluptatis fuit,
 Depone mentem liberos erga truce[m],
 Et diritatis hujus obliviscere.

Aut si quid in te ex parte peccatum est mea,
 Profer, quod instat cunque levius perferam,
 Si luere poenas jure me cognovero.

Quid ora vertis? misera quod feci nefas
 Cur esse patri debeam execrabilis,
 Ut contueri non queat vultus meos?

JEPH. Nil, nata, per te perpetratum est : hoc meum
 Nefas : meum istud est scelus totum : meae
 Immerita poenas pendis imprudentiae.

Ego teque meque, misera, perdidi miser
 Votis nefandis : quod utinam prudentior
 Verbis fuisset, aut praelio infelicior :
 Et morte honesta tot virorum fortium
 Inter catervas caesus hostili manu
 Praeoccupassem miseriae portum meae.
 Ingrata nunc me vita mihi superstitem,
 Luctus, reservat, semper ut videam novos.
 Tibi per nefanda sacra juro, quae Deo
 Renuente vovi, per mali cumulum mei,
 Et luctuosam memoriam cladis tuae,
 Si morte redimi mors vicaria queat,
 Vitam libenter, filia, tibi impenderem.
 Ecquid beatus videor esse vos supra?

IPH. Aequae atque nos, aut amplius etiam miser.

ST. Apud parentem quando levis auctoritas
 Est hujus, unum conjugem conjux rogo,
 Atque id supremum, me mori pariter jube.

Mortem imputare, si me amas, potes mihi;
Sin oderis, tibi: doloribus exime
Me morte, teque libera molestiis.

JEPH. Patratur una caede sceleris plus satis.

ST. O sanctitas, o fas, et innocentia!

Peccare metuit immolator filiae.

JEH. Omitte mater lacrymas carissima,
Omitte questus, jurgia et convicia.

Et tu, pater, quae pectus anxium premit,
Depone curam: nec meam propter necem
Ultro citroque verba commutaveris.

Quod non volentem dura te necessitas
Isthuc coëgit, multa mihi faciunt fidem:
Moestitia praesens, pristina indulgentia;
Et nullius mens criminis mihi conscia,
Cur commereri debeam mortem a patre.
Quapropter istud quicquid est, necessitas
Quod cogit, ultro non recuso perpeti;
Et quam parenti patriaeque debeo
Animam, libenter reddo: et illud ultimum,
Nil postulatura, genitrix, posthac rogo,
Ne quid patri caussa mea succenseas,
Neu sis molesta: mortuis si quis super
Sensus sepultis est eorum quae gerunt
Vivi, futurum crede manibus meis,
Ut si quid aliud, id quidem gratissimum,
Si vos beatos, prospereque degere
Sim certa vitam; nec parentes ad meos
Officia vitae mutua quibus debeo.
Reddere vicissim, et educandi solvere
Pretium, senectae infirmitatem sustinens,
Ex me redundet luctus atque acerbitas.
ST. Utinam (precari si pie et sancte id licet)
Dominetur Ammon, pristinum ferat jugum
Judaea: quamvis serva, certe viveres,

Aut morte saltem non nefanda occumberes :

Saevisset in nos levius insolentia

Hostis furentis quam patris victoria.

Novaque fati sed miserrima vice,

Servire votum est, et calamitas vincere.

O semper in nos vel favens etiamnum atrox

Fortuna, quantis gaudii usuram brevem

Luctus acerbi foenerasti lacrymis !

IPH. Quin potius illi justa supplicia luant :

Nos, si necesse est, immerentes sanguine

Aras piemus, totque caedes hostium

Pensemus una sponte gratique hostia.

JEPH. Heu nata, nunc intelligo demum miser

Quam foeda, saeva, dira designaverim,

Qui prole tali temere meme orbaverim.

Sed ipse de me sponte poenas exigam.

Te namque iniquum est dare meae dementiae

Poenas, puellam innoxiam, superstite

Auctore luctus : ipse stultitiae meae

Supplicia pendam ; nec mihi exprobrabitur

Ab invida vicinia, quod ultima

Sub spatia vitae parricida filiae

Mihi peperci, liberumque sanguine

Vili redemi turpis auram gloriae.

At tu beata hac caritate in patriam

Patremque vive, cujus aetas dignior

Superesse : quamque gratiam nequit parens,

Persolvat ille, solus aequa qui potest

Pro dignitate huic indoli rependere.

IPH. Omitte, genitor, has moras innectere,

Meumque dictis mollibus frangere animum ;

Nec fas nec aequum te mea fungi vice :

Me vota poscunt : itaque tibi animam libens

Hanc reddo patri, reddo patriae meae.

Nec ulla Jephthae me redarguet dies

Non stirpe dignam : tolle, age, abduci jube.

Devota morti, et consecrata victima

Projeci amorem lucis : omnis est mora

Molesta : mater jam vale carissima,

Et vos penates patrii, in quibus dies

Laetos peregi, spes ad amplas molliter

Educta, claris destinata nuptiis.

O fata, fata, et morte defuncti patres,

Accipite placide destinatos patriae

Manes saluti : tuque lux novissima

Hodierna nostris haurienda oculis, vale.

C H O R U S.

LAUS foeminei famaue sexus,

Et generosae gloria stirpis,

Animi nimium virgo virilis,

Licet injuria tibi fatorum

Utiliores abscidit annos,

Licet immanis feritas Parcae

Teneri florem carpserit aevi,

Quod tibi vitae sors detraxit,

Fama adjiciet posthuma laudi :

Et qua primis Phoebus ab Indis

Rutilae tollit lumina flammae,

Te posteritas sera loquetur.

Te, qui primi flumina Nili

Bibit, et curru qui Sarmatico

Solidum non timet ire per Istrum,

Concinet olim,

Non formidine mortis inerti

Pavidam, patriae donasse alacrem

Natura tibi quos dedit annos.

Nostris longum tu dolor et honor

Virginibus, tibi thalami expertes
 Moesto ululatu flebile carmen
 Per redeuntēs recinent annos.
 At vos, vestri dedecus aevi,
 Animam patriae reddere segnes,
 Vos aeternis tenebrarum umbris
 Teget oblivio longa sepultos,
 Et generis pudor, et telluris
 Pondus inutile, quos et praesens
 Spernit, et altera nesciet actas.

STORGE, NUNCIUS.

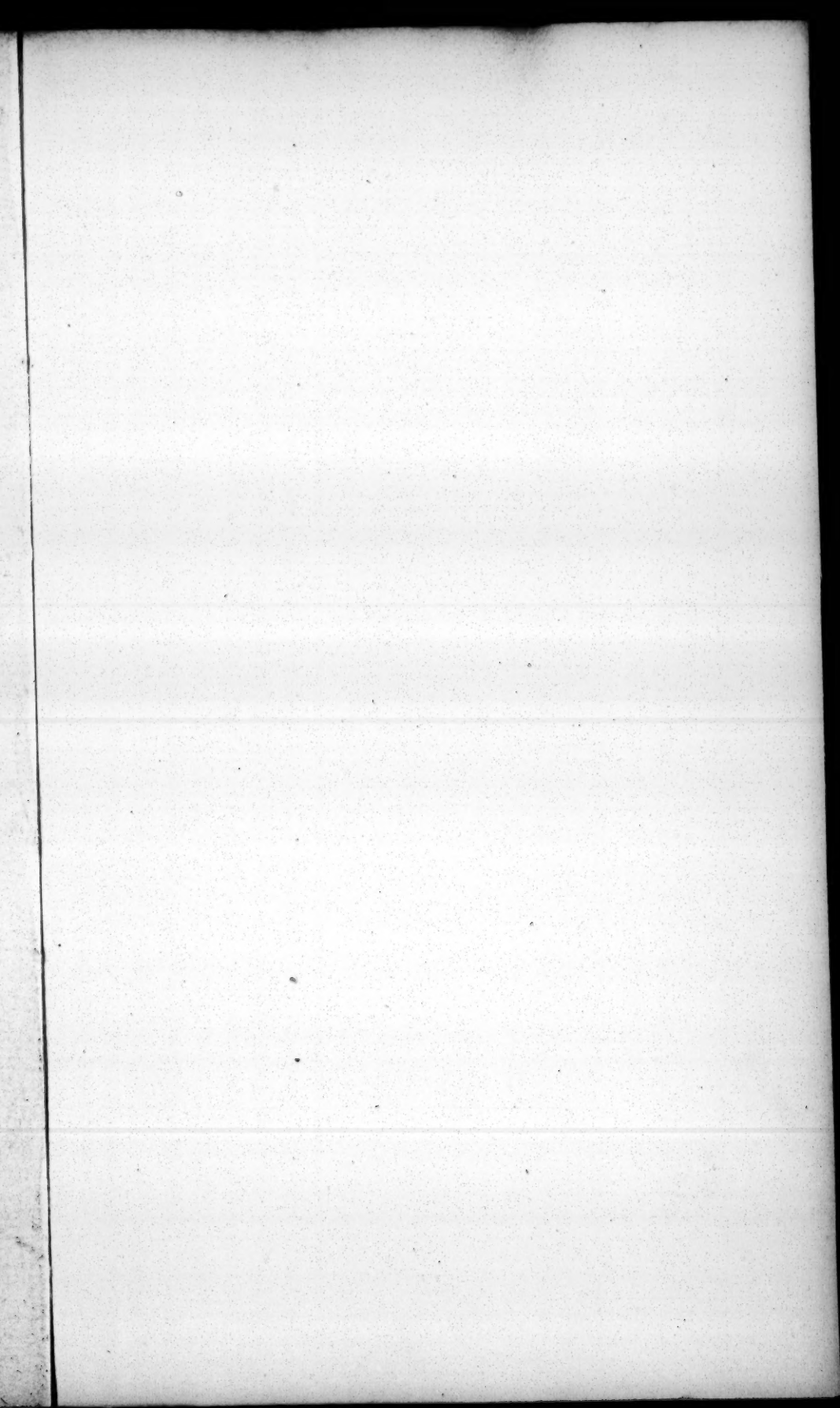
HEU misera, an omnis spes salutis occidit?
 Effare. NUN. Res ut inter adversas quidem
 Non pessime agitur. ST. Si quid accidit boni,
 Ea blandientis sortis est crudelitas:
 Venena dulci melle tetra temperat.
 Quapropter ede quicquid occultas mali.
 Usus dolendi longaque experientia
 Induxit animo callum: ut amplius mihi
 Nocere posset, nil reliquit sors sibi.
 Parata certa est sed misera securitas.
 NUN. Ut gesta res est ergo paucis accipe:
 Quum staret aras ante tristes victima
 Jam destinata virgo, purpureum decus
 Per alba fudit ora virgineus pudor,
 Coetus viriles intuerier insolens:
 Ut si quis Indum purpura violet ebur,
 Rosasve niveis misceat cum liliis.
 Sed se per ora cum pudore fuderat
 Perspicua certae juncta vis fiduciae,
 Interque flentes sola fletibus carens,
 Vultu remisso constitit firma, ac sui
 Secura fati: quas tenebat lacrymas

Propinqua morti virgo, populus non tenet,
Alium parentis beneficium recens movet,
Et servitutis patriae exemptum jugum,
Et solitudo familiae clarissimae.
Alius acerbam sortis ingemuit vicem,
Longoque luctu breve redemtum gaudium,
Raroque stabilem rebus in laetis fidem.
Florem juventae deflet ille, et siderum
Similes ocellos, aemulamque auro comam,
Supraque sexum pectoris constantiam.
Et forte solito gratiorem afflaverat
Natura honorem, ceu supremo munere
Dignata funus nobilis viraginis.
Ut jam ruentis aequor in Tartessium
Phoebi recedens esse gratior solet
Splendor, rosaeque vere supremo halitus
Colorque cupidus detinet oculos magis :
Sic virgo fati stans supremo in limine,
Parata morti, nec recusans molliter,
Turpive torpens exitus formidine,
Commorat omnes, versaque in se lumina
Vulgi stupentis traxerat miraculo,
Et triste cunctis attulit silentium.
ST. Narrare porro perge facinoris modum,
Neu parce matris auribus : nihil potes
Afferre triste, ut tristiora non sibi
Proponat animus : cuncta jam praecepta sunt.
NUN. Animi virilis tum puella lumina
Ad clara tollens astra, concipit preces
Ex ore casto, voce non fracta malis :
Aeterne rerum genitor, atque hominum parens,
Tandem propitius gentis errori tuae
Ignosce, et istam victimam lenis cape,
Quod si furoris exigis piaculum,
Quaecunque nostra contumax superbia

Supplicia meruit, te parentem deserens,
 Utinam luatur hoc cruore : saepius
 Utinam liceret sanguinem profundere, et
 Hic si parentum et civium sita est salus,
 In me furoris impetum ac irae tuae
 Per mille mortes saepius deflectere.
 At tu sacerdos quid metuis ? (etenim metu
 Gelido tremebat) ades, et hanc luce exime
 Animam : morantem solve corporis obicem :
 Populum, parentem, meque voto libera.
 Ut haec loquuta est, ille jamdudum parens
 Visus cruentus, saeviorque tigride,
 Oculos amictu lacrymis madens tegit,
 Seseque damnans vota que temeraria.
 Fletu sacerdos obrutus vix solvere
 Animae meatus potuit, et moesto diu
 Taciturna turba torpuit silentio.
 Ut vocis autem pervium patuit iter,
 Non ille gemitus, esse nec qualis solet
 Fremitus doloris, atque lamentatio,
 Sed concionis gratulantis murmure
 Confusa turba, teque praedicantium,
 Adversa sortis inter asprae vulnera,
 Et blandientis laeta dona, foeminam
 Unam beatam maxime et miserrimam.
 Nam plaga quamvis alte ad ossa sederit,
 Magni doloris magnum habes solatium.
 ST. Solamen ipso luctuosius malo,
 Quod leniendo exasperat malum vetus,
 Luctusque acerbi memoriam semper novans,
 Reducta cogit vulnera recrudescere.
 Quo fortiore nata tulit animo necem,
 Hoc angit animum tristior meum dolor.

7 AP 62

F I N I S.

11626. d. 14